

Žalm 17
Modlitba

1. čtení: List Jakubův 5,15-20 ...Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. ...

kázání: Ž 17

Bratři a sestry

modlíte se? A jste spokojeni se svojí modlitbou? Doufám, že nejsu sám, kdo ne. Ano, taky se modlím, míň, než bych chtěl, míň, než bych měl. A taky mám ty skvělé výmluvy, že totiž nemám čas, nemám chuť, náladu, neumím to, nějak mi to nejde, jsou zrovna důležitější věci na práci. Neumím se modlit. Přestože tuším...ne, vím to, že modlitba je život. A o život jde hodně. Dnes, tady ve střední evropě, už nejde o to, jak přežít...to nám jde celkem lehce. Jde čím dál víc o to, jak život užít, jak si ho užít. Nám křesťanům o to, jak ho žít skutečně. Ale jestli věříme, že život není náhodné seskupení atomů, molekul a aminokyselin, ale že život je dar, který jsme dostali od toho, který vymyslel život, který je život, pak blízkost jemu, vztah s ním, rozhovor, modlitba JE ten skutečný ŽIVOT.

Na jednom místě v evangeliích přicházejí učedníci za Ježíšem a říkají mu: Nauč nás se modlit. My to neumíme. Modlíme se, jsme Židé, známe spoustu modliteb nazpaměť. Ale neumíme se modlit. Nauč nás to. A Ježíš podezřele šasto v evangeliích odchází pryč, aby se modlil. Vždycky mi to připadalo normální, takové správné. Přece jenom, je to Ježíš, ten který dělá všechno správně, vždyť je to Bůh, Boží syn. Až později mě napadlo: Proč se vlastně modlí? Když je Božím synem, má k Bohu nejbliž. Proč se Ježíš tak často modlil? To nebylo proto, aby tím někoho něco naučil. On se modlil o samotě. I když možná ano, možná nás tím chtěl také něco naučit. Totiž modlit se. Neumíš se modlit a chceš? Tak se modli. Modlitba je život.

Díky Bohu máme k dispozici i učebnici. Říká se jí Žalmy. 150 modliteb, o kterých smíme věřit, že nejsou špatně. A Žalm 17 je jedna z nich. Smíme si ji číst, smíme ji zkoumat, přemýšlet o ní, smíme se ji modlit. A nemusíme se bát, stydět, že někomu nahlížíme do něčeho tak intimního, jako je modlitba. Je nám k dispozici.

Hospodine – Pane Bože. Takhle to začíná. Máme tu neuvěřitelnou výsadu, že Jej, stvořitele světa, toho, který nás nekonečně přesahuje, smíme oslovit. Máme k němu přístup. Pustí nás ke slovu. To není samozřejmost. Jen si to zkuste porovnat se snahou říci něco i někomu tak bezvýznamnému, jako je třeba prezident. Nebo premiér. Už jste s nimi někdy mluvili? Jen tak Vás k nim nepustí. A když už jo, nejdřív vás prohledají, prověří. Musí zjistit, jestli to, co chcete říci, je opravdu tak důležité, aby se tím on zabýval. K Pánu dějin smíme přijít bez prověrek a prohledávání. Stačí říci: Pane Bože. Jeden můj přítel, když už nejde jinak, se modlí takto: Pane Bože, amen. Věřím, že to stačí. Že to není špatně.

Ale v našem žalmu se pokračuje. Hospodine, slyš při – něco není v pořádku a tak se modlím. S někým se přu, s někým se hádám. Někdo je proti mně. Nebo já proti němu. Máme protivníka, nepřítele. Ale jsou chvíle, situace, kdy my máme být protivníkem, nepřítelem. Jsou věci, ke kterým nesmíme mlčet.

Slyš při spravedlivou. No, tady to začíná být svízelnější. Spravedlivá pře, to jakože já su ten spravedlivý, já su na té správné straně. Moje modlitba je z bezelstných rtů. U těchhle vět z žalmů si často říkám: Co si člověče myslíš, že seš? Že ty seš ten jedinej spravedlivej, bezelstnej. To sotva. Pozor, tady jsme v modlitbě. Tohle není vychloubání se před ostatními. Ani to není vychloubání se před Bohem. To by bylo trapné. Neuvěřitelně trapné. Ale zde to je upřímnost. Bože, já si fakt myslím, že v tomhle sporu stojím na té správné straně, že právo je na mojí straně. Jinak bych se přeci nepřel. A nenesl tu při před Tebe. Proč?

Protože: *Ty sám vynes nade mnou rozsudek; tvoje oči vidí, kde je právo. Zkoumal jsi mé srdce, dozíral jsi v noci, tříbil jsi mě, nic ti neuniklo, ani úmysl, jenž nepřešel mi přes rty.* Pane Bože, před Tebou jsem nahý. Ty víš všechno, Ty o mně víš všechno. Znáš všechny moje nejlepší úmysly i motivace. Popřípadě všechny moje omluvy...i výmluvy. Ale víš ještě víc. Víš o mně i to, co mě samému je skryto. Pane Bože, já chci být na té správné straně, chci hájit pravdu a spravedlnost i se u Tebe učit, co je to milosrdenství. Doopravdu chcu. Přesto uznávám, že můžu být úplně mimo. Proto jdu za Tebou, proto se modlím. Protože sám sebou si úplně jistý nejsu.

Mám za to, že jsou věci, o kterých se musíme s lidmi hádat, jsou chvíle, kdy se musíme postavit proti, na odpor. Nejvíce asi proto, že věříme, že dobro je lepší než zlo. A že stojí za to hájit dobro a postavit se zlu. Ale ještě před tím je tu modlitba. A v té si nemám být tak jistý, že právě já mám pravdu, že právě já to myslím dobře. Pane Bože, ukaž mi to ty. Ty, o kterém věřím, že jediný jsi dobrý. A je-li nějaké dobro, pak za ním stojíš Ty. Ty řečí v žalmech o vlastní spravedlnosti, to není vychloubání. To je touha. Ale skutečnost vidí pravdivě jen Bůh. Proto se modlíme.

Ochraňuj mě jako zřítelnici oka, skryj mě ve stínu svých křídel. Další rada pro čtení modliteb a básní v Bibli. Zpomalte. Zastavte se. Nechtějte hned vysvětlovat a chápat. *Ochraňuj mě jako zřítelnici oka. Skryj mě ve stínu svých křídel. Ochraňuj mě jako zřítelnici oka. Skryj mě ve stínu svých křídel. Ochraňuj mě jako zřítelnici oka. Skryj mě ve stínu svých křídel.* I tohle si smím k Bohu dovolit.

A pak tu máme toho protivníka, nepřítele, druhou stranu. Toho, kdo nás štvě, chce nám ublížit, nám nebo někomu, koho milujeme. Proto se teď modlím, protože je tady ten, který mě chce zničit. A ty Bože s tím něco udělej. Vždyť je to soběstředný, pyšný, pokrytecký parchant. Je jako lev. To se v češtině nepoužívá. Nám je bližší: Je to lidská hyena. Může se takhle o někom mluvit? Není to příliš? Není to pomluva? A kdo jsem já, abych takhle soudil? Pozor, tady jsme v modlitbě. V modlitbě s Bohem se může všechno. Můžu říci všechno, co cítím bez ohledu na pravdivost, bez ohledu na to, zda jsem v právu. To je to, co nás žalmy asi učí nejvíce: V modlitbě můžeš všechno. Jen ne přetvářku. Čtete si ty modlitby v žalmech. Z některých člověku vstávají vlasy hrůzou, z některých je na zvracení, některé jsou k smíchu. V modlitbě můžeš všechno. Jen ne přetvářku. A tak ho Bože předejdi a sraz ho, rozsekej ho mečem. Ale Ty Bože. Ty, který o něm víš všechno. Znáš všechny jeho nejlepší úmysly i motivace. Popřípadě všechny jeho omluvy...i výmluvy. Ale víš ještě víc. Víš o něm i to, co jemu samému je skryto. Pane Bože, možná taky chce být na té správné straně, chce hájit pravdu a spravedlnost i se u Tebe učit, co je to milosrdenství. Přesto může být úplně mimo. Proto ho nesrazím já, ale nechám to na Tobě.

Já však ve spravedlnosti uzřím tvoji tvář, až procitnu, budu se sytit tvým zjevem. Bratři a sestry, chcete se modlit? Tak si dejte pozor. Aby to s váma nedopadlo jako s tímhle. Ten se taky modlil. Někdo byl proti němu, někdo mu ubližoval a chtěl ho zničit. Byla to hrůza. Všechny ty hrozné city a pocity. A vidíte, u čeho skončil? Nějak mu ta modlitba dopadla jinak, než na začátku chtěl. Šlo mu přece o vysvobození, o spravedlnost, o to, aby Bůh sám řekl, kdo je v právu. A kdo teda? On nebo ten protivník? Jak to dopadlo? Potrestal Bůh toho druhého? Já však ve spravedlnosti uzřím tvoji tvář, až procitnu, budu se sytit tvým zjevem. Z touhy po spravedlnosti a po pomstě se stala touha být v Boží přítomnosti.

Bratři a sestry. Dejme si dobrý pozor v modlitbě. Ne na to, co říkáme a za co se modlíme. Bůh naše modlitby našťestí nemusí vyslyšet. Díky Bohu. Ale dejme si pozor, kam až nás může v modlitbě přivést. Až k sobě samému. A to by snad nikdo z nás nechtěl. Nebo ano?
Amen.